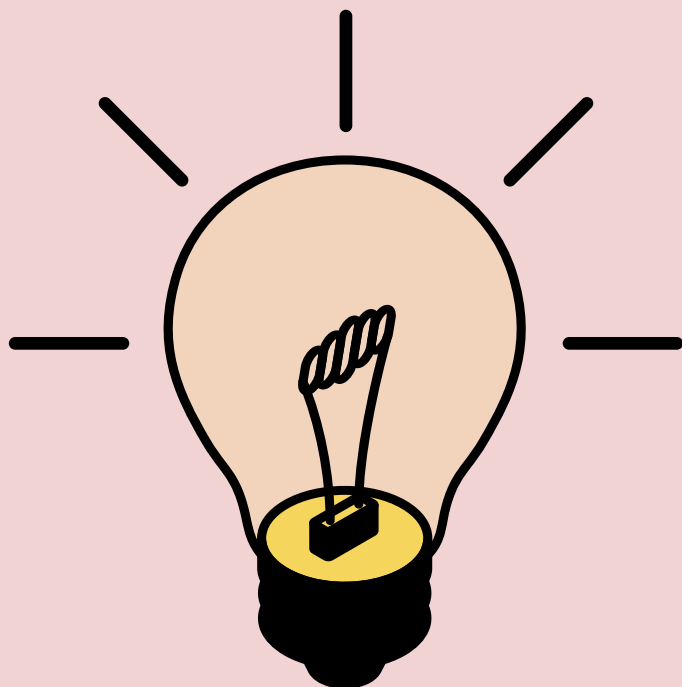

Eindrapportage

Gereedheidsscan

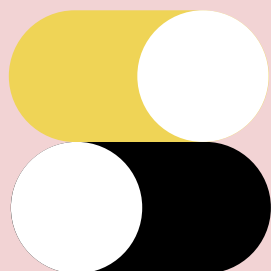
Transformatieschool

Leren zonder drempels

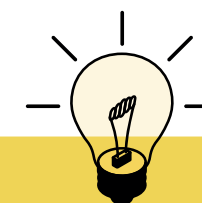
Eindrapportage Gereedheidsscan Transformatieschool Leren zonder drempels

Op deze uitgave is de Creative Commons Naamsvermelding 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: Bakker, L. (2026). *Eindrapport Gereedheidsscan Transformatieschool Leren zonder drempels*. Utrecht. Npuls.

Inhoud

• Inleiding & Leeswijzer	5
• Inzicht per cluster voor Transformatieschool	
Leren zonder drempels	7
– Cluster 1: Beleid, Organisatie & Processen (intern)	7
– Cluster 2: Onderwijs beschrijven	8
– Cluster 3: Samen & Landelijk	9
– Cluster 4: Applicaties & Data	10
• Bijlage I	
Gespreksverslag	13
• Bijlage II	
Gebruikersvoorwaarden	28

Eindrapport Gereedheidsscan Leren zonder drempels voor Transformatieschool Leren zonder drempels

Inleiding & leeswijzer

Dit eindrapport geeft inzicht in de uitkomsten van de **Gereedheidsscan Leren zonder drempels** voor jullie instelling. De scan is afgenomen in een begeleid gesprek en geeft een momentopname van de stand van zaken en de beweging richting een wendbaar georganiseerd onderwijssysteem vanuit de gezamenlijke belofte *Leren zonder drempels*.

De resultaten van de scan zijn op drie niveaus uitgewerkt:

1. Inzichten op thema's en vragen

De uitkomsten per thema en vraag zijn gevisualiseerd in het bijbehorende **dashboard**. Hierin is zichtbaar hoe de instelling zichzelf heeft ingeschat in verschillende fasen. Het dashboard biedt een overzicht van de huidige positie van de instelling en is bedoeld om inzicht te geven in de stand van zaken. In **bijlage I** is het woordelijke verslag van het gesprek opgenomen. Dit verslag is vooraf afgestemd met de instelling en biedt context bij de gekozen faseringen per vraag.

[Dashboard Gereedheidsscan Leren zonder drempels](#)

2. Inzichten op clusterniveau

De vragen uit de scan zijn samengebracht in **vier clusters**, waarin samenhang zichtbaar wordt tussen verschillende vragen over beleid, organisatie, processen, samenwerking en technische randvoorwaarden. In het dashboard is hiervoor een apart tabblad opgenomen, waarin per cluster de samenhang wordt uitgelegd en het ontwikkelperspectief visueel wordt weergegeven.

In dit eindrapport zijn de vier clusters nader uitgewerkt met een toelichting per cluster voor jullie instelling. Deze toelichtingen duiden per cluster de GAP tussen de huidige situatie en de doorontwikkeelfase in context van jullie instelling en maken zichtbaar welke ontwikkelrichting daarin passend is. De duiding is bedoeld als ondersteuning bij reflectie en gesprek en vormt geen beoordeling of voorschrift.

3. Inzicht in de totale beweging

Het dashboard bevat een apart tabblad dat inzicht geeft in de **totale beweging van instellingen** die de scan hebben ingevuld ten opzichte van jullie eigen huidige fase. Deze weergave laat zien hoe instellingen zich in brede zin ontwikkelen richting leren zonder drempels, zonder instellingen onderling te vergelijken of te rangschikken. Hierin is het mogelijk om filters toe te passen op onderwijssector en regio.

In **bijlage II** zijn de **gebruiksvoorwaarden** opgenomen waarin is vastgelegd hoe de uitkomsten en het dashboard worden gebruikt en gedeeld.

Met dit eindrapport en het dashboard wordt beoogd jullie een praktisch hulpmiddel te bieden om de uitkomsten te duiden en vervolgstappen te verkennen richting *Leren zonder drempels*, in samenhang met landelijke ontwikkelingen en de gezamenlijke ambitie binnen Npuls.

Cluster 1

Beleid, organisatie & processen (intern)

Ontwikkelperspectief – Transformatieschool Leren zonder drempels

Binnen de Transformatieschool krijgt flexibilisering van het onderwijs vooral vorm binnen opleidingen en domeinen. Daar worden keuzes gemaakt om onderwijs anders in te richten dan de standaardroute, passend bij vragen uit de praktijk en specifieke onderwijsbehoeften. De verantwoordelijkheid voor deze keuzes ligt bewust dicht bij het onderwijs.

Op instellingsniveau zijn er nog geen beleidsmatige afspraken of kaders die richting geven aan hoe flexibel onderwijs wordt ontwikkeld en georganiseerd. Hierdoor ontstaat ruimte voor verschillende interpretaties en werkwijzen, die naast elkaar bestaan.

Tegelijkertijd is de organisatie op procesniveau instellingsbreed ingericht. Onderwijsprocessen zijn geharmoniseerd en belegd, met duidelijke proceseigenaren en vaste afspraken. Deze procesorganisatie biedt stabiliteit en maakt het mogelijk om onderwijs op schaal te ondersteunen.

Wat zichtbaar wordt, is dat de variatie in onderwijsontwikkeling steeds nadrukkelijker doorwerkt in organisatie en processen. De diversiteit aan keuzes leidt tot verschillende inrichtingsverzoeken en werkwijzen, wat de beheersbaarheid onder druk zet. Juist op dit punt wordt duidelijk dat flexibilisering niet alleen een onderwijsinhoudelijke keuze is, maar ook vraagt om instellingsbrede randvoorwaarden en beleid.

De beweging die zich aftekent, is dat de Transformatieschool toe is aan het concreet maken van instellingsbrede richtinggevende keuzes. Ontwerpprincipes kunnen hierin houvast bieden, bijvoorbeeld door vast te leggen op welke manier flexibilisering wordt vormgegeven, zoals een modulaire opbouw van het onderwijs of het werken vanuit leeruitkomsten. Dergelijke principes geven richting aan onderwijsontwikkeling en maken duidelijk wat dit betekent voor organisatie en processen. Daarmee blijft er ruimte voor decentrale onderwijsontwikkeling, terwijl duidelijke randvoorwaarden zorgen dat onderwijsontwikkeling instellingsbreed organiseerbaar en beheersbaar blijft.

Cluster 2

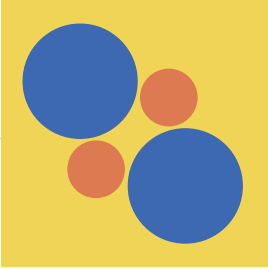
Onderwijs beschrijven

Ontwikkelperspectief – Transformatieschool Leren zonder drempels

Binnen de Transformatieschool is erkend dat een gezamenlijke onderwijstaal nodig is om flexibel onderwijs uitwisselbaar te maken. Daarom is een project in voorbereiding dat zich richt op het harmoniseren van de taal waarmee het onderwijsaanbod wordt beschreven en geordend.

De focus ligt op het gezamenlijk beschrijven van onderwijs en het maken van afspraken over structuur en niveau van vastlegging. Dit vraagt om intensievere samenwerking binnen de instelling, tussen opleidingen, domeinen en ondersteunende functies, zodat onderwijs niet langer vanuit afzonderlijke perspectieven wordt beschreven en vastgelegd maar vanuit een gedeeld kader.

De beweging die zich aftekent, is dat deze gezamenlijke onderwijstaal vraagt om verdere doordinking. Het verkennen van de landelijke onderwijstaal, de logica van OOAPI, is nu nog niet noodzakelijk, maar wel helpend en richtinggevend. Door deze logica op dit moment al mee te nemen, kunnen keuzes worden gemaakt die onnodige herinrichting in een later stadium voorkomen. Dit maakt het logisch om te verkennen waar onderwijsbeschrijvingen structureel kunnen worden vastgelegd, bijvoorbeeld in een onderwijscatalogus, en hoe dit kan bijdragen aan uitwisselbaarheid, samenwerking met andere instellingen en het verder automatiseren van kleinere onderwijseenheden.

Cluster 3

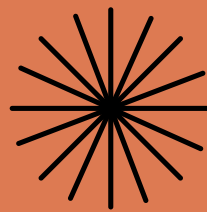
Samen & landelijk

Ontwikkelperspectief – Transformatieschool Leren zonder drempels

De Transformatieschool neemt actief deel aan relevante onderwijsnetwerken en samenwerkingsverbanden. Deelname aan netwerken wordt in de praktijk gezien als een belangrijk middel om aangesloten te blijven op landelijke ontwikkelingen en gezamenlijke afspraken. Deze betrokkenheid levert kennis, contacten en inzicht op in sectorbrede kaders en voorzieningen.

De manier waarop deze deelname is georganiseerd, is vooral praktijkgedreven. Betrokken professionals volgen ontwikkelingen, nemen deel aan netwerken en brengen inzichten terug naar de organisatie. De aansluiting op landelijke kaders en voorzieningen is daarmee inhoudelijk aanwezig, maar nog beperkt verankerd in instellingsbrede keuzes of beleid.

De beweging die zichtbaar wordt, is dat samenwerking en landelijke aansluiting een steeds belangrijkere rol spelen bij het realiseren van leren zonder drempels, terwijl de borging hiervan achterblijft. Het explicieter verbinden van deelname aan netwerken, het volgen van landelijke kaders en het benutten van sectorvoorzieningen aan instellingsbrede keuzes – bijvoorbeeld door dit vast te leggen in visie, architectuurprincipes of kaders voor onderwijsontwikkeling – maakt deze samenwerking minder afhankelijk van personen. Daarmee ontstaat meer houvast voor continuïteit en verdere ontwikkeling, ook bij veranderingen in sturing of prioriteiten.

Cluster 4

Applicaties & data

Ontwikkelperspectief – Transformatieschool Leren zonder drempels

In de eerdere clusters is vastgesteld dat de Transformatieschool beschikt over instellingsbrede, geharmoniseerde processen (cluster 1), werkt aan een gezamenlijke onderwijstaal (cluster 2) en actief aansluit bij landelijke ontwikkelingen en sectorvoorzieningen (cluster 3). In dit cluster komt deze ontwikkeling samen vanuit technisch perspectief.

De technische architectuur van de Transformatieschool is wendbaar ingericht. Onderwijskernapplicaties zijn centraal georganiseerd, cloudbased en werken met standaardkopelingen. Daarmee is de technische basis aanwezig om verdere stappen richting leren zonder drempels te ondersteunen. In technisch opzicht vormt het landschap geen belemmering voor doorontwikkeling.

Wat zichtbaar wordt, is dat de techniek klaarstaat, terwijl de toepassing ervan voor kleinere onderwijseenheden (zoals benoemd bij data, sectorvoorzieningen en onderwijslogistiek) nog beperkt is. Niet door technische beperkingen, maar door keuzes in prioritering en beschikbare capaciteit. De ontwikkeling stokt daarmee niet op ‘kunnen’, maar op ‘doen’.

De beweging die hieruit volgt, is dat verdere ontwikkeling logisch plaatsvindt via een klein en afgebakend technisch traject. Deelname aan een mogelijk volgende stimuleringsregeling biedt ruimte om binnen een beperkt onderdeel van de organisatie ervaring op te doen met sectorvoorzieningen en bijbehorende onderwijslogistiek. Door dit op kleine schaal te piloten, kan technisch en organisatorisch geleerd worden hoe automatisering en uitwisselbaarheid van kleinere onderwijseenheden vorm krijgen, zonder direct instellingsbreed te hoeven opschalen.

Bijlage I

Gespreksverslag Transformatieschool Leren zonder drempels

Datum afname: 20 januari 2026

Aanwezigen:

- Marieke van Dongen, Directeur Onderwijs & Innovatie
- Jeroen Bakker, Manager Onderwijsontwikkeling
- Sanne de Vries, Onderwijskundig adviseur
- Paul Hendriks, Domeinmanager / Opleidingsmanager
- Ingrid Verhoeven, Proceseigenaar Onderwijsprocessen
- Tom Willems, Informatiemanager Onderwijs & IT
- Anouk Peters, Enterprise Architect
- Erik van Loon, Manager Functioneel Beheer
- Lotte Smits, Projectleider Digitalisering & Innovatie
- Bas van der Meer, Beleidsadviseur Onderwijs & Strategie

- 1. In welke mate zijn er beleidsmatige keuzes gemaakt die richting geven aan het leren zonder drempels binnen de instelling?

Toelichting

Bespreek in hoeverre er op papier (beleid, plannen, kaders) keuzes zijn vastgelegd die richting geven aan het leren zonder drempels binnen de instelling.

Denk hierbij aan

Beleidsdocumenten over keuzemogelijkheden en flexibilisering, en ontwerpprincipes die richting geven aan het onderwijsontwerp, zoals modulaire opbouw of leeruitkomsten.

Hoe geven jullie hier richting aan?

In het gesprek wordt duidelijk dat het thema Leren zonder drempels binnen de Transformatieschool breed wordt herkend. Er is overeenstemming over het feit dat het onderwijs flexibeler moet worden ingericht en dat de huidige standaardroutes niet altijd passend zijn. Deze ambitie is benoemd in de onderwijsvisie en vormt daar een belangrijk uitgangspunt.

De onderwijsvisie geeft richting, maar blijft op dit punt bewust op hoofdlijnen. Flexibilisering wordt genoemd als wenselijke ontwikkeling, zonder dat dit is uitgewerkt in concrete beleidskeuzes of instellingsbrede afspraken. Daarmee biedt de visie ruimte, maar weinig houvast voor hoe deze ambitie in de praktijk vorm krijgt.

In de praktijk zijn het vooral de opleidingen die hier invulling aan geven. Binnen de Transformatieschool ligt de verantwoordelijkheid voor onderwijsinhoud en onderwijsontwikkeling van oudsher bij de opleidingen zelf. Vanuit die ruimte zijn verschillende initiatieven ontstaan om het onderwijs anders in te richten. Deze manier van werken past bij de cultuur en structuur van de organisatie en wordt ook als logisch ervaren.

Tegelijkertijd wordt in het gesprek benoemd dat deze decentrale aanpak ertoe leidt dat er nog geen gezamenlijke lijn zichtbaar is. Er zijn geen centrale beleidsmatige keuzes vastgelegd die richting geven aan hoe Leren zonder drempels instellingsbreed wordt vormgegeven. De ambitie is aanwezig en zichtbaar in de praktijk, maar de vertaling naar beleid loopt hier nog achteraan.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

2. In hoeverre kan de lerende een eigen leerroute – anders dan de standaard routes – volgen binnen en over opleidingen heen?

Toelichting

Bespreek welke mogelijkheden lerenden in de praktijk hebben om hun leerroute af te stemmen op hun behoeften, tempo of voorkeuren.

Denk hierbij aan

Temporiseren of versnellen, mogelijkheden binnen of buiten de eigen opleiding of instelling (of sector-overstijgend), personaliseren van de diplomaroute, stapelen, bundelen of vrije keuze in modulair studeren.

Wat bieden jullie al aan?

In het gesprek worden verschillende concrete voorbeelden genoemd van opleidingen die al ruimte bieden voor andere leerroutes dan de standaard. Zo geeft de Business School aan dat studenten daar in sommige trajecten kunnen temporiseren of versnellen, bijvoorbeeld door onderdelen te spreiden over een langere periode of juist sneller af te ronden wanneer dat past bij hun werksituatie. Ook wordt genoemd dat studenten binnen deze opleiding onderwijs combineren met werk, waarbij afspraken op maat worden gemaakt over volgorde en tempo.

Vanuit de zorgopleidingen wordt aangegeven dat er ervaring is met het stapelen van onderdelen. Studenten kunnen daar in bepaalde gevallen losse modules volgen die later meetellen richting een diploma. Deze trajecten zijn vaak ontstaan vanuit de praktijk en in afstemming met zorginstellingen, maar zijn niet als vaste route ingericht voor alle studenten.

Daarnaast wordt benoemd dat er bij enkele technische opleidingen wordt gewerkt met flexibele instroommomenten en keuzeruimte binnen het programma. Studenten kunnen daar onderdelen later of eerder volgen, afhankelijk van hun achtergrond of voorkennis. Ook hier gaat het om oplossingen die binnen de opleiding zijn georganiseerd en die niet standaard voor elke student beschikbaar zijn.

Het volgen van een leerroute over opleidingen heen is volgens de gesprekspartners incidenteel mogelijk, maar wordt als complex ervaren. Wanneer een student bijvoorbeeld onderdelen wil combineren uit een economische en een zorgopleiding, vraagt dit om veel afstemming en maatwerk. Deze trajecten zijn sterk afhankelijk van individuele afspraken en inzet van betrokken docenten en ondersteunende medewerkers.

In het gesprek wordt herkend dat er binnen de Transformatieschool dus al veel gebeurt en dat er goede voorbeelden zijn van flexibiliteit in de praktijk. Tegelijkertijd wordt benoemd dat deze voorbeelden vooral laten zien wat kan binnen afzonderlijke opleidingen, en dat er nog geen structurele inrichting is waardoor dergelijke leerroutes breed toegankelijk en herkenbaar zijn voor alle lerenden.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

▶ 3. In welke mate wordt het onderwijsaanbod beschreven en vastgelegd in een gestandaardiseerd model?

Toelichting

Bespreek of er een gestructureerde en uniforme manier aanwezig is om het onderwijsaanbod te beschrijven en vast te leggen.

Denk hierbij aan

Een onderwijscatalogus met opleidingen (program), modules (course) en leeractiviteiten (component), beschreven volgens één model of standaard.

Hoe wordt dit vastgelegd en beschreven?

In het gesprek wordt aangegeven dat het onderwijsaanbod binnen de Transformatieschool op dit moment nog niet wordt beschreven en vastgelegd volgens één gestandaardiseerd model. Het aanbod is wel bekend en grotendeels inzichtelijk, maar deze beschrijving beperkt zich vooral tot het niveau van opleidingen en standaardprogramma's.

Er wordt benoemd dat het huidige overzicht van het onderwijsaanbod is vastgelegd in bestaande systemen en aanvullende overzichten, waaronder Excel-bestanden. Deze geven inzicht in wat er wordt aangeboden, maar gaan nog niet verder dan globale niveaus. Het beschrijven van onderwijs op het niveau van modules (courses) of leeractiviteiten (components), zoals leeruitkomsten of kleinere onderwijseenheden, vindt nog niet structureel plaats.

In het gesprek wordt vervolgens stilgestaan bij een project dat in voorbereiding is en naar verwachting begin 2026 van start gaat. Dit project richt zich op het harmoniseren van de taal waarin het onderwijs wordt beschreven en op het maken van keuzes over een gezamenlijke manier van vastleggen van het onderwijsaanbod. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de opzet van een onderwijscatalogus en naar afspraken over niveaus van aanbod en terminologie.

Daarnaast wordt aangegeven dat binnen dit project ook wordt verkend hoe deze manier van beschrijven duurzaam kan worden geborgd. Er wordt onderzocht in hoeverre bestaande systemen hiervoor geschikt zijn of dat een aanbesteding nodig is voor een ondersteunend systeem. Deze keuzes zijn nog niet gemaakt en maken onderdeel uit van de beoogde project-scope.

De gesprekspartners geven aan dat de instelling zich hiermee bewust in een voorbereidende fase bevindt: de intentie en richting zijn duidelijk, maar het onderwijsaanbod wordt op dit moment nog niet volgens een gestandaardiseerd model beschreven en vastgelegd.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 1 – Awarenessfase
- Ambitie over 2 jaar: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 5 jaar: 3 – Implementatiefase

▶ 4. In welke mate werkt de instelling intern samen om gezamenlijk onderwijsaanbod te ontwikkelen en aan te bieden over opleidingen heen om het leren zonder drempels mogelijk te maken?

Toelichting

Bespreek of samenwerking tussen opleidingen, domeinen of locaties binnen de eigen instelling is georganiseerd om een verscheidenheid aan leerroutes mogelijk te maken.

Denk hierbij aan

Gezamenlijke opleidingsoverstijgende keuzes en/of leerroutes, of flexibele trajecten tussen opleidingen, domeinen, academies of locaties.

Hoe pakken jullie dit samen op?

In het gesprek wordt aangegeven dat interne samenwerking binnen de Transformatieschool vooral ontstaat wanneer daar een concrete aanleiding voor is. Opleidingen zoeken elkaar op rondom specifieke vraagstukken, bijvoorbeeld wanneer er overlap is in inhoud, wanneer er gezamenlijk wordt samengewerkt met het werkveld of wanneer er behoefte is aan maatwerk voor een groep lerenden.

Er worden voorbeelden genoemd waarbij opleidingen tijdelijk samenwerken om een gezamenlijk aanbod mogelijk te maken, zoals het afstemmen van onderdelen of het gezamenlijk aanbieden van een traject. Deze samenwerking is vaak pragmatisch van aard en gebaseerd op bestaande contacten tussen teams. Het initiatief ligt daarbij meestal bij individuele opleidingen en niet bij een centrale aansturing.

Tussen domeinen of locaties vindt samenwerking incidenteel plaats, maar dit is niet structureel georganiseerd. In het gesprek wordt benoemd dat er geen vaste overlegstructuren of afspraken zijn waarin gezamenlijk onderwijsaanbod over opleidingen heen wordt ontwikkeld. Wanneer samenwerking plaatsvindt, is deze vaak afhankelijk van betrokken personen en de bereidheid van teams om hierin extra tijd en energie te steken.

De gesprekspartners herkennen dat deze manier van samenwerken past bij de huidige inrichting van de organisatie, waarin opleidingen veel autonomie hebben in onderwijsontwikkeling. Tegelijkertijd wordt benoemd dat dit maakt dat gezamenlijk onderwijsaanbod kwetsbaar is en lastig op te schalen. Samenwerking ontstaat, maar is nog niet verankerd in afspraken of structuren binnen de instelling.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

► 5. In welke mate werkt de instelling extern samen om gezamenlijk onderwijsaanbod te ontwikkelen en aan te bieden over de grenzen van de instelling heen om het leren zonder drempels mogelijk te maken?

Toelichting

Bespreek of er samenwerking is met andere instellingen binnen of buiten de sector om het leren zonder drempels mogelijk te maken.

Denk hierbij aan

Doorstroom mbo-hbo, gezamenlijke minors, regionale samenwerkingen zoals de LDE-alliantie, DNA, Kies Op Maat.

Hoe pakken jullie dit aan?

In het gesprek wordt aangegeven dat de Transformatieschool op verschillende plekken extern samenwerkt met andere onderwijsinstellingen om gezamenlijk onderwijsaanbod mogelijk te maken. Deze samenwerkingen ontstaan vaak vanuit concrete onderwijs- of arbeidsmarkt-vraag en worden opgepakt door afzonderlijke opleidingen of domeinen.

Als voorbeeld wordt genoemd dat een aantal opleidingen samenwerkt met een nabijgelegen hogeschool aan een doorstroomroute van mbo naar hbo. Binnen deze samenwerking zijn afspraken gemaakt over het laten aansluiten van onderdelen, zodat studenten bepaalde vakken of modules alvast kunnen volgen. Deze afspraken functioneren in de praktijk, maar zijn specifiek voor deze samenwerking ingericht.

Daarnaast wordt een samenwerking genoemd met een andere onderwijsinstelling rondom een gezamenlijk keuzetraject voor werkenden. Binnen dit traject ontwikkelen opleidingen

samen een beperkt onderwijsaanbod dat door lerenden van beide instellingen gevolgd kan worden. De inrichting van dit aanbod vraagt veel afstemming en wordt grotendeels handmatig georganiseerd.

In het gesprek wordt herkend dat deze samenwerkingen laten zien dat gezamenlijk onderwijsaanbod over de grenzen van de instelling heen mogelijk is. Tegelijkertijd wordt benoemd dat de aanpak per samenwerking verschilt en dat er nog geen gezamenlijke werkwijze of kader is waarin deze samenwerkingen structureel worden opgepakt en doorontwikkeld.

De gesprekspartners geven aan dat externe samenwerking als belangrijk wordt gezien en dat de ambitie aanwezig is om deze vorm van samenwerken verder te brengen. Deze ambitie is echter nog niet vastgelegd in een instellingsbrede visie of aanpak en is vooral gebaseerd op positieve ervaringen in de praktijk.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

► 6. In welke mate neemt de instelling deel aan netwerken en samenwerkingsverbanden die relevant zijn voor het leren zonder drempels?

Toelichting

Bespreek of en hoe de instelling deelneemt aan relevante onderwijsnetwerken die bijdragen aan de gezamenlijke belofte van Leren zonder drempels.

Denk hierbij aan

Zoals SURF, Npuls, MBO Digitaal en vakinhoudelijke SIG's.

Hoe geven jullie hier invulling aan?

In het gesprek wordt aangegeven dat de Transformatieschool actief deelneemt aan onderwijsnetwerken die relevant zijn voor Leren zonder drempels. Medewerkers uit verschillende onderdelen van de organisatie zijn betrokken bij landelijke en sectorale netwerken en nemen structureel deel aan bijeenkomsten, werkgroepen en kennisdelingssessies.

Zo wordt benoemd dat de instelling goed is aangesloten bij initiatieven en overleggen vanuit SURF en Npuls. Ontwikkelingen rondom flexibilisering van onderwijs, sectorafspraken en

collectieve voorzieningen worden hier actief gevolgd. Daarnaast zijn medewerkers betrokken bij MBO Digitaal en vakinhoudelijke SIG's, waar kennis wordt opgehaald en uitgewisseld met andere instellingen. Deze deelname wordt in het gesprek omschreven als vanzelfsprekend en passend bij de rol die de Transformatieschool landelijk wil spelen.

De gesprekspartners geven aan dat de instelling hiermee zichtbaar en actief is in relevante netwerken en dat deze betrokkenheid ook bijdraagt aan het gesprek binnen de instelling. Tegelijkertijd wordt benoemd dat deze deelname nog niet expliciet is vastgelegd in instellingsbreed beleid of strategie. De actieve rol in netwerken wordt nu mede gedragen door de huidige sturing en het belang dat hier op dit moment aan wordt gehecht.

In het gesprek wordt uitgesproken dat het wenselijk is om deze deelname minder afhankelijk te maken van personen of tijdelijke accenten en deze sterker te verankeren. De behoefte aan beleidsmatige borging wordt herkend, zodat de actieve deelname aan onderwijsnetwerken ook bij toekomstige wisselingen in sturing of prioriteiten behouden blijft.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 4 – Borgingsfase
- Ambitie over 2 jaar: 5 – Doorontwikkelfase
- Ambitie over 5 jaar: 5 – Doorontwikkelfase

7. In welke mate zijn processen instellingsbreed georganiseerd om uniforme en geharmoniseerde onderwijsprocessen te ondersteunen voor het kunnen leren zonder drempels?

Toelichting

Bespreek in hoeverre procesgericht werken is ingericht om onderwijsprocessen te standaardiseren binnen de instelling.

Denk hierbij aan

Uniforme procesafspraken met afstemming tussen opleidingen en domeinen om processen op elkaar aan te laten sluiten. Proceseigenaarschap, procesgroepen, procesregie en andere vormen van centrale sturing op onderwijsprocessen.

Hoe is dit bij jullie georganiseerd?

In het gesprek wordt aangegeven dat de Transformatieschool de afgelopen jaren veel aandacht heeft besteed aan het instellingsbreed organiseren van onderwijsprocessen. Er is bewust gekozen om procesgericht te werken, juist om meer samenhang en voorspelbaarheid te creëren in de uitvoering van het onderwijs.

Er zijn instellingsbrede procesafspraken gemaakt voor belangrijke onderwijsprocessen, zoals inschrijven, plannen, roosteren en examineren. Deze processen zijn beschreven en afgestemd tussen opleidingen en domeinen, zodat er eenduidigheid is in werkwijze. In het gesprek wordt benoemd dat opleidingen hierin minder hun eigen werkwijze volgen dan voorheen en dat er meer vanuit gezamenlijke processen wordt gewerkt.

Daarnaast wordt aangegeven dat proceseigenaarschap is ingericht. Voor meerdere onderwijsprocessen zijn proceseigenaren benoemd die verantwoordelijk zijn voor de werking en doorontwikkeling van het proces. Er wordt gewerkt met procesgroepen waarin verschillende onderdelen van de organisatie zijn vertegenwoordigd, waaronder onderwijs, ondersteuning en informatiemanagement. Deze groepen zorgen voor afstemming en besluitvorming over wijzigingen in processen.

De gesprekspartners geven aan dat procesgericht werken inmiddels een vaste manier van werken is binnen de Transformatieschool. Processen worden gebruikt als uitgangspunt bij veranderingen en vormen een belangrijk fundament voor verdere ontwikkelingen. Tegelijkertijd wordt benoemd dat het continu verbeteren van processen aandacht blijft vragen en dat niet alle processen in dezelfde mate volwassen zijn.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 4 – Borgingsfase
- Ambitie over 2 jaar: 5 – Doorontwikkelfase
- Ambitie over 5 jaar: 5 – Doorontwikkelfase

8. In welke mate zijn landelijke en internationale kaders en standaarden richtinggevend voor de inrichting van processen en informatievoorziening?

Toelichting

Bespreek in hoeverre de instelling zich in het ontwerp en gebruik van processen, systemen en informatievoorziening laat leiden door sectorbrede kaders, standaarden en afspraken.

Denk hierbij aan

Referentiearchitecturen (zoals MORA of HORA), kwalificatiestructuren (zoals Bologna), logica voor gegevensuitwisseling en sectorbrede afspraken en voorzieningen zoals EduID, eduXchange etc.

Hoe sluiten jullie hierop aan?

In het gesprek wordt aangegeven dat de Transformatieschool zich in hoge mate laat leiden

door landelijke en internationale kaders en standaarden bij de inrichting van processen en informatievoorziening. Het volgen van sectorontwikkelingen en gezamenlijke afspraken wordt als vanzelfsprekend gezien en vormt een belangrijk uitgangspunt bij keuzes die de instelling maakt.

De gesprekspartners geven aan dat er structureel aandacht is voor referentiearchitecturen en sectorbrede ontwikkelingen. Deze worden actief gevolgd en gebruikt als richtinggevend kader bij het inrichten en aanpassen van processen en voorzieningen. Er bestaat binnen de organisatie geen twijfel over het belang van aansluiting op deze kaders; het uitgangspunt is dat de instelling hierin meebeweegt met de sector.

Tegelijkertijd wordt benoemd dat deze manier van werken vooral is verankerd in de praktijk en in de manier waarop teams hun werk doen, en nog beperkt is vastgelegd op beleidsniveau. De aansluiting op landelijke en internationale kaders is daarmee sterk aanwezig, maar niet overal expliciet geborgd. In het gesprek wordt aangegeven dat er behoefte is om deze uitgangspunten duidelijker vast te leggen, mede om continuïteit te waarborgen bij eventuele bestuurlijke of organisatorische veranderingen.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 4 – Borgingsfase
- Ambitie over 2 jaar: 5 – Doorontwikkelfase
- Ambitie over 5 jaar: 5 – Doorontwikkelfase

► 9. In welke mate is de technische infrastructuur zo ingericht dat applicaties gemakkelijk kunnen worden verbonden, vervangen en opgeschaald om leren zonder drempels te ondersteunen?

Toelichting

Bespreek hoe wendbaar de technische infrastructuur is ingericht, zodat applicaties eenvoudig te koppelen, te vervangen en te schalen zijn ter ondersteuning van Leren zonder drempels. De focus ligt op de onderliggende architectuur en technische randvoorwaarden, niet op de processen binnen systemen.

Denk hierbij aan

Een SIS en LMS die aansluiten op sectorstandaarden, een API-first of cloud-architectuur, en het gebruik van integratievoorzieningen zoals een ESB of iPaaS.

Hoe ondersteunt het landschap dit?

In het gesprek wordt aangegeven dat de technische infrastructuur van de Transformatieschool centraal is ingericht en bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijs-kernapplicaties. Het gaat hierbij onder andere om het studentinformatiesysteem (SIS), de leeromgeving (LMS) en het planning- en roostersysteem. Deze applicaties zijn instellingsbreed ingericht en worden door alle opleidingen gebruikt.

De gesprekspartners geven aan dat alle onderwijs-kernapplicaties cloudbased zijn ingericht en gebruikmaken van standaardkoppelingen. Gegevensuitwisseling tussen systemen vindt plaats via vast ingerichte, instellingsbrede koppelingen die aansluiten op landelijke standaarden. Hierdoor is het landschap overzichtelijk en technisch wendbaar.

In het gesprek wordt benoemd dat er wordt nagedacht over een verdere centralisering van data, bijvoorbeeld in de vorm van een centrale data laag, om meer regie te krijgen op gegevens en uitwisseling. Tegelijkertijd wordt aangegeven dat hiervoor op dit moment nog niet de benodigde middelen of prioriteit beschikbaar zijn. De technische infrastructuur is daarmee ingericht op het huidige, reguliere onderwijsaanbod.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 4 – Borgingsfase
- Ambitie over 2 jaar: 5 – Doorontwikkelfase
- Ambitie over 5 jaar: 5 – Doorontwikkelfase

► 10. In welke mate maakt de instelling gebruik van digitale sectorvoorzieningen?

Toelichting

Bespreek in hoeverre de instelling gebruikmaakt van bestaande landelijke digitale sectorvoorzieningen, of deelneemt aan pilots met voorzieningen die in ontwikkeling zijn.

Denk hierbij aan

Gebruik van sectorvoorzieningen zoals eduID, EduXchange, Edubadges, microcredentials, en deelname aan pilots met voorzieningen in ontwikkeling (zoals eduwallet of Aanmelden & Inschrijven).

Welke sectorvoorzieningen zijn dit en hoe zijn deze geïntegreerd?

In het gesprek wordt aangegeven dat de Transformatieschool de ontwikkelingen rondom digitale sectorvoorzieningen actief volgt. Er is binnen de instelling bekendheid met de verschillende

landelijke voorzieningen en de rol die deze kunnen spelen in het onderwijs en in de verdere ontwikkeling richting Leren zonder drempels.

Het daadwerkelijke gebruik van sectorvoorzieningen is op dit moment nog beperkt. Er worden enkele microcredentials aangeboden, maar andere sectorvoorzieningen worden nog niet structureel ingezet. Ook wordt benoemd dat er op dit moment geen pilots of testtrajecten lopen met voorzieningen die nog in ontwikkeling zijn.

De gesprekspartners geven aan dat de inzet van sectorvoorzieningen vraagt om gerichte aandacht en inzet. Vanwege beperkte capaciteit binnen de organisatie wordt hier op dit moment selectief mee omgegaan. De focus ligt op bestaande werkzaamheden en lopende ontwikkelingen, waardoor het gebruik van sectorvoorzieningen zich nu beperkt tot een klein aantal concrete toepassingen en het volgen van landelijke ontwikkelingen.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

► 11. In welke mate is eigenaarschap en regie ingericht om uniforme inrichting en gebruik van applicaties te borgen?

Toelichting

Bespreek in hoeverre er eigenaarschap en regie zijn georganiseerd om de uniforme inrichting, werking en toepassing van applicaties te waarborgen binnen de instelling.

Denk hierbij aan

Belegd functioneel beheer, product owners, procesafspraken over wijzigingsbeheer en ondersteuning.

Hoe is het beheer hierop ingericht?

In het gesprek wordt aangegeven dat het beheer van applicaties binnen de Transformatieschool is ingericht en dat duidelijk is waar verantwoordelijkheden voor de werking en ondersteuning van systemen liggen. Functioneel beheer is belegd en wijzigingsverzoeken worden via vaste afspraken opgehaald en verwerkt.

De procesorganisatie speelt een rol bij het organiseren van onderwijsprocessen, maar niet alle wensen rondom leerroutes lopen via deze structuur. Met name initiatieven rondom leerroutes die afwijken van de standaardroute ontstaan vaak binnen afzonderlijke domeinen of opleidingen, buiten de bestaande procesafspraken om.

Deze initiatieven vragen om specifieke inrichtingskeuzes in applicaties, die per opleiding of domein kunnen verschillen. Hierdoor ontstaat variatie in de manier waarop systemen worden ingericht en gebruikt. Informatiemanagement is betrokken bij het duiden van deze wensen en het beoordelen van de impact, maar de vertaling naar een uniforme inrichting is in deze situaties complex.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 2 jaar: 4 – Borgingsfase
- Ambitie over 5 jaar: 5 – Doorontwikkelfase

► 12. In welke mate is data betrouwbaar, volledig en gestandaardiseerd ingericht om het leren zonder drempels te ondersteunen?

Toelichting

Bespreek in hoeverre data betrouwbaar, volledig, actueel en gestandaardiseerd is vastgelegd in bronsystemen. Kijk naar de aanwezigheid van centrale, autoritatieve bronnen, het vermijden van handmatige werkwijzen en de kwaliteit van datadefinities.

Denk hierbij aan

Autoritatieve bronsystemen, datakwaliteit en eenduidige datadefinities, consistent gebruik van data in onderwijs- en onderwijslogistieke processen.

Hoe is dit bij jullie ingericht?

In het gesprek wordt aangegeven dat data binnen de Transformatieschool in de dagelijkse praktijk goed bruikbaar is voor het uitvoeren van onderwijs- en onderwijslogistieke processen. Voor veel processen wordt gewerkt met vaste systemen waarin gegevens worden vastgelegd en geraadpleegd.

Tegelijkertijd wordt benoemd dat de manier waarop data wordt geregistreerd en gebruikt niet overal gelijk is. Datadefinities en codeconventies zijn niet instellingsbreed expliciet afgesproken of vastgelegd. Hierdoor worden vergelijkbare gegevens soms verschillend geïnterpreteerd of toegepast binnen opleidingen en domeinen.

De gesprekspartners geven aan dat dit in de praktijk regelmatig leidt tot aanvullende afstemming en handmatige controles, met name wanneer data over opleidingen, domeinen of processen heen wordt gebruikt. De betrouwbaarheid van data is daarmee sterk afhankelijk van context en interpretatie.

In het gesprek wordt uitgesproken dat er binnen de Transformatieschool wel een duidelijke ambitie is om data eenduidiger vast te leggen en te gebruiken. Deze ambitie wordt onder andere gevoed door de wens om onderwijsinformatie in de toekomst beter uitwisselbaar te maken, zowel binnen de instelling als daarbuiten. Hiervoor is verdere standaardisatie van data een noodzakelijke voorwaarde.

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 2 – Experimenteerfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

► 13. In welke mate zijn onderwijslogistieke processen voor kleinere onderwijs-eenheden geautomatiseerd, zodat het leren zonder drempels in de praktijk kan worden gerealiseerd?

Toelichting

Bespreek in hoeverre zoeken, kiezen, aanmelden, inschrijven, plannen en roosteren voor kleinere onderwijs-eenheden geautomatiseerd zijn. Deze stap bundelt alle elementen van Leren zonder drempels en bepaalt of lerenden een drempelloze leerervaring hebben.

Denk hierbij aan

Gebruik van eduXchange, toepassing van OOAPI-logica, systemen voor matching en inschrijving, inschrijf-bare onderwijs-eenheden, en integratie met landelijke voorzieningen zoals edulD en SURFeduhub.

Hoe verloopt dit bij jullie?

In het gesprek wordt aangegeven dat kleinere onderwijs-eenheden binnen de Transformatieschool wel worden aangeboden, maar dat de manier waarop de onderwijslogistiek is ingericht per opleiding of domein verschilt. Er is geen vaste, instellingsbrede werkwijze voor het organiseren van deze processen.

De gesprekspartners geven aan dat stappen zoals zoeken, aanmelden, inschrijven, plannen en roosteren niet als één samenhangend proces zijn ingericht. Deze stappen worden los van elkaar georganiseerd en vragen veel onderlinge afstemming.

Er wordt benoemd dat dit maakt dat het volgen van onderwijs buiten de standaardroute extra inspanning vraagt, zowel voor medewerkers als voor lerenden, en dat het organiseren van dit aanbod sterk afhankelijk is van lokale afspraken

Gekozen fasering voor de Transformatieschool

- Huidige fase: 1 – Awarenessfase
- Ambitie over 2 jaar: 3 – Implementatiefase
- Ambitie over 5 jaar: 4 – Borgingsfase

Bijlage II

Gebruikersvoorwaarden Dashboard Gereedheidsscan Leren zonder drempels

Doel

De gereedheidsscan wordt uitgevoerd bij alle mbo-scholen, hogescholen en universiteiten om inzicht te geven in stand van zaken en de beweging richting een wendbaar georganiseerd onderwijssysteem vanuit de belofte: Leren zonder Drempels.

De inzichten van de de gereedheidsscan worden getoond in een PowerBI-omgeving, gebaseerd op de ingevulde scan en het gesprek bij de onderwijsinstelling. De uitkomsten vormen een nulmeting en geven een holistisch beeld weer waar de instelling momenteel staat ten opzichte van de BOPSI-onderdelen (Beleid, Organisatie, Proces, Systemen, Informatie en data) binnen Leren zonder drempels. Daarnaast laat de scan zien welke beweging passend is om Leren zonder drempels verder te versterken binnen de onderwijsinstelling. Tot slot geven de inzichten een indicatie van hoe de onderwijsinstelling zich verhoudt tot de inzichten van andere onderwijsinstellingen binnen en buiten de (eigen) onderwijssector.

Interpretatie van de inzichten

- De gepresenteerde inzichten zijn een momentopname gebaseerd op de informatie die tijdens de scan is besproken.
- De inzichten dienen als basis voor het bepalen van de richting en zijn geen kwaliteits- of eindbeoordeling.
- De inzichten dienen altijd in samenhang met context en aanvullende informatie geïnterpreteerd te worden.
- De inhoud van deze omgeving kan worden geactualiseerd wanneer nieuwe informatie beschikbaar komt of methodieken worden aangepast.

Gebruik van de informatie

- De informatie die uit deze omgeving kan worden gehaald is uitsluitend bedoeld voor intern gebruik binnen de eigen onderwijsinstelling.
- Externe verspreiding of publicatie van deze gegevens is alleen toegestaan na overleg en toestemming van de betrokken partijen en de Npuls programma-organisatie.
- In de Npuls programma-organisatie wordt de informatie uit de omgeving gebruikt voor het ontwikkelen van relevant ondersteuningsaanbod voor de onderwijsinstellingen en als voortgangsinformatie ten behoeve van de totale transformatie van de onderwijssector.

Privacy

- Instellingsnamen en bijbehorende gegevens worden niet verstrekt aan of toegankelijk gemaakt voor andere instellingen. Deze informatie is uitsluitend binnen Npuls zichtbaar voor geautoriseerde gebruikers.
- De resultaten van de sector niet herleidbaar tot individuele instellingen en bestaan uit een gewogen gemiddelde van de uitkomsten van peerinstellingen.
- Alle instellingsgegevens zijn en worden vertrouwelijk behandeld en met uiterste zorg verwerkt.

Aansprakelijkheid

- Hoewel de gereedheidsscan zorgvuldig is uitgevoerd, kunnen er geen rechten worden ontleend aan de verzamelde inzichten.
- De interpretatie en opvolging van de inzichten blijven altijd de verantwoordelijkheid van de onderwijsinstelling.

Onderwijs
bewegen.